

ЛЯСКОВЕЦ

ОБЩИНСКА ХРОНИКА

01-30 ноември 2008 година

брой 10

С КРЪГЛА МАСА, НАГРАЖДАВАНЕ И КОНЦЕРТ ЛЯСКОВЧАНИ ОТБЕЛЯЗАХА ПРАЗНИКА НА БУДИТЕЛИТЕ

Кръглата маса за празника на будители бе една от изявиите, които община Лясковец организира в Музея на градинарството на първи ноември. Тя бе посветена на годишнини от рождението на белжити лясковчани. През настоящата 2008 се навършиха 145 години от рождението на Мокко Москов, 165 години от рождението на Петър Караминчев и 170 - от годината на раждане на Павел Калаянджи. Все светли имена, оставили трайна дйра в историческия летопис на лясковчани.

В кръглата маса участие взе г-жа Тодорка Недева от Регионалния исторически музей „Културно-историческо наследство“, В. Търново. Гостенката говори за Мокко Москов, за неговия живот, за делото и изследователската му дейност във В. Търново. Обстойно и широкоаспектно с дейността на М. Москов в Лясковец, присъстващите запозна г-н Петър Славчев, а г-н Б. Балджиев обхвана въпроса за принос на М. Москов за развитието на туризма и уредяването на дружествата - областното „Трапезица 1902“ и лясковското „Янтра-1915“.

Информация за живота и делото на Павел Калаянджи представи г-жа М. Крумова - гл. специалист „Култура“ в общинска администрация. Председателят на общински комитет „Васил Левски“ г-н Д. Байчев, поднесе факти от живота и учителската дейност на възрожденския деец Петър Караминчев.

В синхрон с празника, в кръглата маса

се включиха и желаещи да разкажат за лясковските будители Цани Гинчев, Никола Козлев и Максим Райкович, народни учители, запалили пламъка на народното съзнание в учениците и последователите си, оставили след себе си полъха

проза, носещ имената на Ц. Гинчев и Н. Козлев.

По статут конкурсът се провежда всяка четна година. В него право на участие имат ученици и възрастни. Целта е да се популяризира творчеството на двамата възрожденци - Никола Козлев и Цани Гинчев, да се открият нови дарования и да се поощрят техните изяви.

Участниците тази година писаха своите произведения по предварително поставена тема: „По възрожденските пътеки“. В предишното издание от 2006 година всички твориха по темата: „Лясковец - средище на будители“. Тази година със съгласието на областния управител тя беше променена и състезаващите се имаха възможност да обхванат по-широки проблеми, така им бе даден простор за изява. Участниците бяха повече, в сравнение с предишната година, и освен от лясковска община, се включиха и творци от други краища на България.

Съвсем естествено и в синхрон с празничното настроение, на деня на народните будители се състоя церемонията по награждаването на номинираните участници. Преди да започне награждаването, приветствено слово по повод Деня на народните будители произнесе кмета на община Лясковец - д-р Гешева.

Петчленно жури, с председател г-н Петър Славчев бяха оценили предварително произведените на творците. Комисията разгледа обстойно работите на участниците в конкурса и присъди награди за различните възрастови групи в двата раздела - „Поезия“ и „Проза“.

Председателят на комисията и кмета на общината връчиха наградите на победителите.

В най-малката възрастова група I - IV клас, първа награда в раздел „Поезия“ грабнаха учениците от НУ „Н. Козлев“ от СИП „В света на интелекта“ със стихотворението „В прослава на историята“. В раз-

дел „Проза“ възпитаник на същото училище стана първи. На Михаел Михайлов бе присъдено първо място за две негови есе: „Бих искал да кажа на европейските деца“ и „Моят късмет“.

Във втората възрастова група V - VIII клас момиче от Страхица обрла наградите и в двата раздела - дванадесетгодишната Деляна Генова взе първи място за стихотворението „Вълшебница“ и за есето „Моят детски свят“.

В третата възрастова група IX - XII клас на първо място се класира Златомира Кулчева от Г. Оряховица за стихотворение, носещо името „Лясковец“. В раздел проза не бе присъдена награда.

Галина Москова, Първолета Маджарска и Димитър Русев завоюваха призовите места в групата за възрастни, съответно със стиховете „Лясковец“, „Сянката ми е вградена във чешмата“ и „Лясковец - моя съдба“. В раздел „Проза“ от групата на възрастните оващите бяха за актуалното есе на Росица Петрова „Политическа зима на нашето съвремие“.

За цялостно представяне комисията отреди Голямата награда на кмета на общината да се присъди на Галина Москова. Лично кмета д-р Гешева поднесе наградата на победителката в областния конкурс. Галина Москова, освен че бе написала най-прочувствената възхвала за Лясковец, бе изградила в акротис двете от стихотворенията си „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ и „СВОБОДА И ПОБЕДА“.

Възпитаничката на литературния клуб „Пегасчета“ към СОУ „Ангел Каралийчев“ град Страхица Деляна Генова, впечатли със своето стихотворение „Вълшебница“ членът на комисията от областна администрация. Г-жа Мариета Гъркова, ст. специалист „Култура“ към областна администрация, даде своята най-висока оценка за Деляна. Така момичето заслужи Специалната награда на Областния управител.

В първоноемврийската вечер за доброто настроение на всички се погрижиха възпитаниците на Аделина Колева от „Нова музика“ и изпълнителите от ФА „Сидер войвода“, с художествен ръководител Георги Петров, хореограф Валентин Халваджиев и диригент Стефчо Алипиев.

на ония времена. Преподавателката в СОУ „М. Райкович“ Росица Петрова, представи двамата възрожденски деятели Ц. Гинчев и Н. Козлев, а за жизнения път на Максим Райкович говори най-малката участничка в кръглата маса - ученичката от шести клас Камелия Гърбатилова, член на клуб „Родолубие“.

И тъй като на 6 ноември тази година се навършват 70 години от осветяването на Паметника на загиналите във войните лясковчани, намиращ се в центъра на град Лясковец, г-н Георги Георгиев в първоноемврийската среща намери подходящото време и място да отбележи значимостта и на тази годишнина. Той запозна присъстващите с историята на съграждането на паметника, което като ктиторски жест е също акт на будителство.

На първи ноември, лясковчани изразяват своята признателност към титаните на просветителството в родния си град. От две години в чест на будителите, е учреден литературен конкурс за поезия и

ЛЯСКОВСКИТЕ ЮНАЧЕТА СЕ ЗАВЪРНАХА С НАГРАДИ ОТ НЕСЕБЪР

Третото издание на Националния детски олимпийски събор „ЮНАЧЕ“, се състоя в началото на месец ноември в Несебър. Тази година в него участваха 340 деца от страната.

Достоинство в тази национална изява се представиха децата на Лясковец - малките юначета от НУ „Цани Гинчев“. Малчуганите с участието си прославиха името на града и на своето училище - завърнаха се от морския град с два медала, купа и много грамоти и дипломи.

На първо място за рисунка на спортна тематика се класира 11 - годишният Георги Димитров. Второкласничката Деси Димитрова зае III място сред рецитаторите, а Йорданка Петрова и Бисер Маринов от IV клас грабнаха призови места за авторски стихотворения.

В шафлетните игри лясковските юначета се класираха на III място. В състава се крос най-бързи бяха Тончо Тончев и Бейхан Ереджебов от II клас и Митко Енчев и Нурай Шенголов от IV клас.

В надпреварата за най-точно изпълнение на композиция „Юначе“, гимнастиците от I и II клас / I-ва възрастова група / с треньор Андрияна Анчева, се класираха на V място, а гимнастиците от III, IV и V клас / II-ра възрастова група / с треньор Марийка Сухлова, заеха VI място.

Организатор на събора е СБГД „ЮНАК“ с партньорството на 33-то ОУ „Санкт Петербург“ - София, НУ „Цани

Гинчев“ - Лясковец и Община Несебър.

НУ „Цани Гинчев“ получи плакет от СБГД „Юнак“ в знак на благодарност за обвързаността и доброто партньорство.

За реализирането на спортния събор, организаторите са получили финансови средства, осигурени от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, по проект „Спорт и творчество - да направим училището привлекателно за младите хора“.

Съборът бе посветен на децата на България и Европейския съюз, на големия български празник - Денят на народните будители, на 50 години от учредяването на „Български съюз за физическа култура и спорт“ и на 110 години от създаването на Съюз на българските гимнастически дружества „ЮНАК“.

ТРИ МАКЕДОНСКИ ГРАДА ЩЕ СЕ ПОБРАТИМЯВАТ С ЛЯСКОВЕЦ

От 13 до 15 ноември 2008 година, делегация от община Лясковец беше на посещение в Македония. Първата работна среща се е състояла в Росоман с кмета и ръководството на Общината.

Община Росоман е малка, с 5 хиляди души жители и е селскостопански район. Произвежда зеленчуци и плодове - основно за износ за Русия, България, Хърватска и др. Разговорите са били насочени основно за побратимяване, взаимопомощ, разработване и реализиране на съвместни проекти по оперативни програми и чрез средства от европейските фондове.

На път за община Демир Капия, домакините са показали на своите гости старинния град Стоби - основан през 359 година пр. н. е. Градът е разположен в много плодородна долина и е бил град с богата архитектура и важно културно средище. При разкопки там са разкрити амфитеатър от II век; Теодосианска палата и Християнска църква. Разкопките са разположени на приблизително 4 ха площ. Стоби е доказателство за културно богатство и говори за много древни традиции в историческото минало на Македония.

Кметът на община Демир Капия е предложил сключване на меморандум за сътрудничество. От разговорите е станало ясно, че и Демир Капия, и Лясковец са общини, които могат да се включат преди всичко в инфраструктурни, бизнес и проекти за културното наследство.

От посещенияето си в тези две общини, представителите на община Лясковец, са стигнали до извода, че общините от Маке-

дония имат същите проблеми, каквито има и община Лясковец: неизградени пътища (неотрмонтирани); неизградени канализации за отпадъчните битови води на малките населени места; липса на съоръжения за пречистване; места за отдих; привлекателна градска среда и др.

Домакините са били така любезни да запознаят гостите си с основния поминък на своя роден край, нещо което също съвпада с лясковските вековни традиции - винопроизводството. Оказва се, че районът на общината основно е лозаровинарски и в Демир Капия се намира най-голямата на Балканския полуостров винарна - „Кралска изба“ - основана през 1928 година от крал Александър I. В нея се произвеждат най-хубавите червени и бели вина на Македония. Същите се изнасят за Хърватска, Словения, Босна, Русия, България, Гърция и др. Третата община, в която е гостувала делегацията от Лясковец е Неготино от район Тиквеш /Вардар/. Намеренията и на трите общини са да се побратимят с община Лясковец и български и македонци да започнат да работят по съвместни проекти. Предвид това, че районите са с една и съща дейност - зеленчукопроизводство, овощарство и лозаровинарство, и имат много близки културни традиции, те могат много ефективно и тясно да си сътрудничат.

Дори вече се обмисля първият проект, който ще бъде разработен съвместно - а той е за оползотворяване на органичните отпадъци от селското стопанство и животновъдството, чрез изграждане на инсталация за биогаз.

ДЕЦАТА НА ЛЯСКОВЕЦ КАЗАХА „НЕ“ НА ЦИГАРЕНИЯ ДИМ

Във връзка с международния ден за борба с тютюнопушенето, в община Лясковец се проведе литературен конкурс за написване на есета, с което децата участваха в него, казаха „Не“ на тютюневия дим. Инициативата е на центъра за социална рехабилитация и интеграция към община Лясковец. Конкурсът бе обявен преди около месец и в него се включиха деца от 2-ри до 11-ти клас.

Цигарите са вредно явление в живота на хората и за съжаление нашата страна е сред водещите в европейския съюз по брой пушачи, особено сред младите хора. В своите есета подрастващото поколение е показало, че познава високата цена на пушачите, особено сред младите хора. В своите есета подрастващото поколение е показало, че познава високата цена на пушачите, особено сред младите хора. В своите есета подрастващото поколение е показало, че познава високата цена на пушачите, особено сред младите хора.

Най-много са участниците от петите класове на СОУ „М. Райкович“, също и осмоласниците от джуплюнското ОУ „П. Р. Славейков“. Най-малката ученичка, която се осмели да пише по трудната тема, е Теодора Табакова от втори клас. Тя и още 25-ма автори получиха поощрителна награда грамота за успешното си представяне в литературния конкурс. Макар, че оценяващата комисия предвиждаше награди само за първо, второ и трето място, единодушно бе решено да се присъди награда и на Теодора Табакова за най-малък участник. Интересното е, че момичето бе направило и рисунка към есето си, което още повече впечатли журито.

Авторите на най-добрите есета получиха предметни награди и грамоти. Първо място грабна ученичката от шести клас при СОУ „М. Райкович“ Кристиана Василева, втора е Надя Дончева от осми клас при ОУ „П. Р. Славейков“ с. Джуплюница, а трето място комисията присъди на Ваня Табакова - седмоласничка от СОУ „М. Райкович“.

Наградите връчи лично кметът на общината д-р Гецова, в самия 20 ноември.

Авторите на най-добрите есета получиха предметни награди и грамоти. Първо място грабна ученичката от шести клас при СОУ „М. Райкович“ Кристиана Василева, втора е Надя Дончева от осми клас при ОУ „П. Р. Славейков“ с. Джуплюница, а трето място комисията присъди на Ваня Табакова - седмоласничка от СОУ „М. Райкович“.

Наградите връчи лично кметът на общината д-р Гецова, в самия 20 ноември.

УСПЕШНО ПРИКЛЮЧИ ТРЕТАТА РАБОТНА СРЕЩА ПО ПРОЕКТА „КОМЕНСКИ“

От миналата година детската градина „Пчелица“ в Лясковец работи по проект на програмата „Коменски“, в който участват учебни заведения от още четири страни - Франция, Испания, Португалия и Турция. ЦДГ „Пчелица“ продължава да реализира този петстранен проект и да прилага европейски практики при обучението на децата. Преди броени дни от Турция се завърнаха представители на детската градина, които бяха на работна среща в третата поред страна - домакин. През декември миналата година ръководството гостува във Франция за старта на проекта. Втората среща на петте страни-партньори бе в Лясковец в края на март 2008 г. Партньорите по проекта се запознаха със забележителностите на града ни, гостуваха и на общинското ръководство и на СОУ „М. Райкович“. По време на престоя си у нас участниците обмениха опит и открити практики в направлението математика, изобразително изкуство, роден език и природознание. Целта беше запознаване и популяризиране на образователната система на България. Самият проект е озглавен „Песни, музика и традиционни инструменти“ и включва една основна цел - всяка от петте държави-участнички да представи елементи от песенните и музикалните си традиции. Гостите, докато бяха в Лясковец, чуха и типичните за България гайда, тъпан, гъдулка и кавал. В последния ден от престоя си у нас, участниците в проекта проведоха заседание, на което начертаха проектната карта за следващата си работна среща в Турция.

Тази трета среща се състоя в Истамбул от 12 до 16 ноември и екипът на ЦДГ „Пчелица“ участва в нея. На срещата се представиха завършените концерти от заучени от децата детски песни на френски, испански и португалски език, предложени от партньорите в проекта. ЦДГ „Пчелица“ представи своята работа по проекта чрез DVD филм-презентация, в ко-

ято бе включено и изработването на музикални инструменти от подръчни материали. За приятелчетата от другите страни, ръководството на „Пчелица“ поднесе много подаръци - нагледни материали, които нашите деца са изработили и подаръци от общината за домакините. Споделената идея как да се продължи проекта в крайния продукт „музикална приказка“, спечели специалните овацни на координатора на проекта - Франция. Партньорите от тази страна от-

блязаха, че българите притежават новаторско мислене и оригинален начин на представяне и реализиране на идеята, това сподели след приключване на работната среща директорката на ЦДГ „Пчелица“ г-жа Иванова. „Запознаването с нови приятели, културния и учебен обмен, заредиха екипа на ЦДГ „Пчелица“ с ентузиазъм и положителна нагласа за работа и изпълнение на плана за следващата визита в Испания“, каза още тя.

В ЦДГ „Славейко“ се проведе традиционният есенен карнавал, който децата всяка година подготвят в очакване на още по-вълнуващите зимни празници. За тържеството директорката г-жа

Иорданова бе поканила общинското ръководство, на гости на децата бяха и техните родители, баби, братя и сестри. Малчуганите пяха и танцуваха, рецитираха стихчета за есенята и показаха своите умения на артисти, като успешно влязоха в ролята на бързиви зеленчуци и животни.

Гостите се забавляваха, усмихвайки се радостно на детските игри, а паланиците хитричко поглеждаха към кошничката, която в края на тържеството се напълни с лакомства и подаръци. Директорката г-жа Елка Иорданова ги подсети, че за Коледа тайнствения старец ще сложи в нея още повече подаръци и изненади за всички тях.

НУ „ЦАНИ ГИНЧЕВ“ ОТПРАЗНУВА СВОЯ ПАТРОНЕН ПРАЗНИК

Месец ноември е месец на патрона, който всяка година учители и ученици от НУ „Ц. Гинчев“ празнуват с много въодушевление и редица училищни мероприятия. Тази година се навършват 58 години от преименуването на Буровото училище в НУ „Цани Гинчев“. Празникът започна още на 12 ноември с масов спортен крос, а в следващите две седмици се проведоха състезания по информационни технологии, литературен конкурс „Нашият патрон“, конкурс за рисунка на тема „Из творчеството на нашия патрон“, конкурс „Най-чиста и уютна класна стая“, седмица на отворените врати, а последния ден бе обявен за Ден на самоуправлението, в този ден беше и празничният концерт, изнесен от възпитаниците на училището. В тържествената празнична вечер бяха наградени и най-изявените деца, каласирали се на призовите места в тези няколко конкурса - Десислава Димитрова, Пламена Генова, Йорданка Петрова, Иоана Йорданова, Нурай Исучова, Денис Роглев.

Години наред НУ „Ц. Гинчев“ развива изключително разнообразна извънкласна дейност. Наред с редовните учебни занятия, в училището са били сформирани различни групи по интереси и кръжоци - за изучаване на техническо и ЖП дело, авиомоделизъм, кукловодство, училищен хор, спортни отбори. Има период, в който ежесечно е издаван класен вестник - „Задружен екипаж“.

Днес в НУ „Цани Гинчев“ учат 72 деца от I до IV клас. Има сформирани два училищни отбора по гимнастика, танцов състав „Буровче“, група по занимателен английски език, група за приложни изкуства.

През тази учебна година учителите и учениците от училището работят по три проекта: по програмата „Коменски“ - за международно партньорство с Испания, Португалия, Турция и Полша, по проект „Спорт и творчество в училище“ в партньорство със СБГД „Юнак“ и по проект „История и традиции на Лясковец за европейско бъдеще“ в партньорство с Община Лясковец.

За историята на училището е написана книга, която предстои да бъде издадена с помощта на благодетели и спонсори. Подготвената за печат книга се нарича „История на образователното дело в Лясковец“ и е написана от Владимир Давидов по повод 190-годишнината от първото килийно училище в града и 100-годиш-

нята от построяване на сградата на Буровото училище. Ето няколко извадки от нея:

„Първото килийно училище в Лясковец е открито през 1815 година в Кондъовата махала /днешна „Св. Атанас“. В него и в по-късно създадените килийни и редовни училища, действали в посочената махала през XIX и XX век, са участвали повече от лясковските възрожденци до и след Освобождението. Още в най-ранни години се зареждат редица организационни реформи за слияне или разделяне на училища, за преливане на ученици от едно в друго училище и обратно, каквито експерименти - не винаги успешни и не безкористни, продължават и днес.“

В края на XIX век Димитър Буров основава фонд „Братя Бурови“ със значителна парична вноска в него, от която и от чийто годишни лихви да се подпомага образованието в Лясковец.

По проект на горнооряховския архитект Петко Момчилов, през 1906 г. в махалата „Св. Атанасий“ е построена училищна сграда, изсечена и до днес като Буровото училище.

При земетресението през юни 1913 г. то е съборено, а през лятото на същата година сградата е напълно възстановена и училището вече официално се именува „Братя Бурови“. Това име носи до 1950 година, когато е преименувано в НУ „Цани Гинчев“ - самостоятелно, независимо и със собствен официален печат. От първото килийно училище в махалата „Св. Атанас“ до сега, в училище „Цани Гинчев“ са работили над 136 учители. Документирано е директорството на Ангел Беков за периода от 1888 г. до 1895 г., когато, освен ръководител на кварталното училище, е и главен учител на всички училища в Лясковец.

И днес по-възрастните лясковчани си спомнят с благодарност за директорите на училище „Братя Бурови“. А това са: Хр. Христов, И. Славчев, Цанко Тутеков, Веска Стойкова, Цоню Цонев, Василка Братованова, Моско Дицов, Хр. Мъркушев, Стоян Панайотов, Венка Трайкова, Цанка Караваанова, Йордан Йорданов, Димитър Маринов, Недка Павлова. От 2004 г. директор на училището е Диана Петкова - Велчева.“

нята от построяване на сградата на Буровото училище. Ето няколко извадки от нея:

„Първото килийно училище в Лясковец е открито през 1815 година в Кондъовата махала /днешна „Св. Атанас“. В него и в по-късно създадените килийни и редовни училища, действали в посочената махала през XIX и XX век, са участвали повече от лясковските възрожденци до и след Освобождението. Още в най-ранни години се зареждат редица организационни реформи за слияне или разделяне на училища, за преливане на ученици от едно в друго училище и обратно, каквито експерименти - не винаги успешни и не безкористни, продължават и днес.“

В края на XIX век Димитър Буров основава фонд „Братя Бурови“ със значителна парична вноска в него, от която и от чийто годишни лихви да се подпомага образованието в Лясковец.

По проект на горнооряховския архитект Петко Момчилов, през 1906 г. в махалата „Св. Атанасий“ е построена училищна сграда, изсечена и до днес като Буровото училище.

При земетресението през юни 1913 г. то е съборено, а през лятото на същата година сградата е напълно възстановена и училището вече официално се именува „Братя Бурови“. Това име носи до 1950 година, когато е преименувано в НУ „Цани Гинчев“ - самостоятелно, независимо и със собствен официален печат. От първото килийно училище в махалата „Св. Атанас“ до сега, в училище „Цани Гинчев“ са работили над 136 учители. Документирано е директорството на Ангел Беков за периода от 1888 г. до 1895 г., когато, освен ръководител на кварталното училище, е и главен учител на всички училища в Лясковец.

И днес по-възрастните лясковчани си спомнят с благодарност за директорите на училище „Братя Бурови“. А това са: Хр. Христов, И. Славчев, Цанко Тутеков, Веска Стойкова, Цоню Цонев, Василка Братованова, Моско Дицов, Хр. Мъркушев, Стоян Панайотов, Венка Трайкова, Цанка Караваанова, Йордан Йорданов, Димитър Маринов, Недка Павлова. От 2004 г. директор на училището е Диана Петкова - Велчева.“

Празникът на християнското семейство - 21 ноември, беше избрано ръководството на ЦДГ „Радост“, за да освети знамето на детската градина. Отец Димитър освети и иконата на Божията майка, която да пази и занапред децата и тех-

ните учители. Отслужен бе и водосвет за здраве, мир и благоденствие.

„Денят на християнското семейство, е свързан с името на Дева Мария, която на три годишна възраст е отведена в Божия храм, за да се възпитава в любов към Бога. Всяко българско семейство гради задружно своето домашно огнище и с обич отглежда рожбите си, а възпитателите ги даряват с любов и знания, за да израстват здрави и способни личности и творци на нов живот, щастие и напредък.“

Посланието гласи: „Богородица е олицетворение на чистота, благополучие и святост. Бог е любов, учени да се обичаме, да си помагаме и да правим добро“, това каза директорката г-жа Габриела Иванова.

В това се изразява и мисията, която възпитателите на „Радост“ носят в сърцето си и с радост изпълняват. Децата показаха, че са творци на тази любов - с песни и танци те отбелязаха празника и доставиха истинско удоволствие, както на своите родители, така и на гостите.